

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

Janno Randmaa
Lääne-Nigula Vallavalitsus
vv@laanenigula.ee

Teie 12.03.2025 nr 7-1/25-19-4

Meie 10.04.2025 nr 2-2/440-5

**Vastus Lääne-Nigula Vallavalitsuse
arvamusele**

Austatud vallavanem

Majandus- ja Kommunikatsiooniminister edastas 04.02.2025 kirjaga nr 2-2/440-1 kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse korralduse „EstLink 3 Rehemäe-Aulepa maismaa osa riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ eelnõu. Lääne-Nigula Vallavalitsus esitas oma 12.03.2025 kirjaga nr 7-1/25-19-4 nimetatud eelnõu kohta Lääne-Nigula Vallavolikogu, vallavalitsuse ning planeeringuala osavallakogude arvamused.

Esitatud arvamused puudutasid kavandatava õhuliini alternatiivina maakaabelliini rajamist, merekaabli maismaale tuleku asukoha valikut ning selle muutmise võimalusi, regionaalsete vajaduste vaadet ja regionaalse arengu toetamist, kavandatava õhuliini võimsust ja seost tulevikus kavandatava meretuuleparkide toodangu ülekandmisega ning teiste tulevikuprojektidega, ülekandeliini kavandamise võimalusi kaitsealadele ning küsimusi seoses hüvitiste ja regulaarsete talumistasudega maaomanikele ja kohalikule omavalitsusele. Lisaks teete ettepaneku korralduse eelnõud ja seletuskirja eeltoodud seisukohtadele tuginedes täiendada ning seeläbi anda selgem ülevaade planeeringu eesmärkidest ja ala valikust, mis omakorda annab rohkem informatsiooni kohalikele mõistmaks planeeringuga kavandatud tegevuse vajadust ja kaasnevaid võimalusi.

Täname esitatud arvamuste eest. Anname alljärgnevalt seisukohad Teie poolt esitatud arvamustele ja vastused püstitatud küsimustele:

- Ettepaneku kavandatava EstLink 3 õhuliini alternatiivina rajada maakaabel võetakse teadmiseks ning planeeringus tuuakse välja vastavad kaalutlused.
- Merealuse kaabli asukoha määramise aluseks on võetud taristu haavatavuse leevendamise vajadus, et vähendada võimalust mitmete Soome lahes paiknevate kaablite samaaegse vigastumise riski. Selleks, et antud riski maandada, peab Estlink 3 trassi vahekaugus olemasolevast Estlink 1 merekaablist olema võimalikult suur. Seega on meretrassi alguspunktiks valitud Aulepa, kuna siis on sõltumata Soomepoolsest trassist ja võimaliku kaableid vigastava laeva kiirusest tagatud elektrisüsteemi reageerimiseks sobilik miinimumaeg. Aulepa trass võimaldab arvestada võimalike tulevikutootmistega Hiiumaal

ja kaugemalgi (Elektriülekandevõrgu arengukava 2025-2034 peatükk 6.5 Võrgu pikaajaline tulevikuvisioon).

Lisaks on Paldiskis asuvatest mitmetest eri tüüpi taristu- ja sõjalistest objektidest tulenevalt täiendav risk. Paldiski trassi korral oleks ühenduspunkt põhivõrku Keilas Harku-Lihula-Sindi liinile. See asub väga lähedal Harku alajaamale, mis on Estlink 1 alguspunktiks. Laialdasem katastroof, rike võrgus või mõni muu taristut kahjustav sündmus võib viia tööst välja mõlemad välisühendused Paldiski ja Keila asukoha korral. Lisaks sellele asub Pakri poolsaarel piisavalt muid kõrge riskiga objekte nagu Paldiski lõuna- ja põhjasadam, mitmed sõjalised objektid ning Pakri poolsaarele planeeritav radioaktiivsete jäätmete lõppladestuskoht. Seega on kõrgendatud risk Pakri poolsaare tervikuna saboteerimiseks. Seda riski asukohavalikul arvesse võttes ei taotleta merekaabli paigaldamiseks hoonestuslubade Nõva või Paldiski suunal. Merekaabli asukohta on võimalik muuta vastavalt REP-is ilmnevatele piirangutele liini jätkumisel maismaal. Selleks tuleb vajadusel Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti menetletava hoonestusloa protsessis liikuda tagasi varasemasse etappi, kuid eelduslikult jääb see siiski samasse piirkonda.

- Regionaalsest vaatest pakub põhivõrgu olemasolu võimalusi tootjate ja tarbijate liitmiseks elektrisüsteemiga. Juhul kui regionaalarengut ei toimu selliselt et tarbimine või tootmine kasvaks nii, et liitumine pingel 330kV on vajalik, siis projekti rajamisaegselt pakub ehitustegevus kohalikele majutusasutustele, tootlustusasutustele, metsatööstusele ja teistele ehitustegevusega seotud ettevõtetele tööd. Kohalikul tasemel tagab elektriühenduse OÜ Elektrilevi läbi jaotusvõrgu. Jaotusvõrgu rekonstrueerimisvajaduse kohta ei saa Elering otsuseid teha. Antud riigi eriplaneeringu (REP) eesmärk on kavandada põhivõrgu ühendus perspektiivse EstLink3 ja olemasoleva põhivõrgu vahele.
- Elektrisüsteemi põhiolemus on, et elektrivõrku ühendatud tootmisseadmed saavad olla ükskõik missugused seadmed, mis toodavad või tarbivad elektrit. Seega lisaks tuuleenergiale saab elektrivõrku ühendada ükskõik missuguseid tootmis- ja tarbimisallikaid. Seega on võimalik ka meretuuleparkide energia ülekandmine. Hetkel on Eleringi hinnang, et antud piirkonnas täiendavaid uusi 330kV õhuliine peale planeeringutaotluses esitatud tarvis ei ole isegi juhul kui meretuuleparkide energia ülekandmine toimiks planeeritavast liinist.
- REP-i algatamise taotluses viidatud võimalikud tulevikuprojektid ei ole antud planeeringu osa. Elering viitab algatamise eelnõu juures olnud taotluses, et antud rajatav liin on tulevikukindel investeering ning vajadusel saab võimaldada tulevikuaarenguid elektrisüsteemis. Need arengud on aga seotud majandusarenguga ning võimaliku elektritarbimise suurenemisega tulevikus. Antud planeeringus neid ei käsitleta, need oleks osa tulevikus koostatavatest planeeringutest.
- Planeeringus on eesmärk leida trassikoridor, mis võimalikult vähe kasutab piirangutega alasid. Siiski võib tekkida vajadus kaaluda tasakaalu looduskaitse ja inimestele põhjustatavate häiringute vahel. Korralduse eelnõu seletuskirjas on põhimõtteline liinijoon kujutatud skemaatiliselt, sirgjoonena, et tähistada üldstatult, millised punktid on vaja omavahel ühendada.
- Risti osavallakogu otsus mitte toetada riigi eriplaneeringu algatamist võetakse teadmiseks.
- Seoses maaomanikele ja kohalikule omavalitsusele hüvitiste ja regulaarsete talumistasudega on Eleringi kui põhivõrguettevõtja eesmärgiks kohelda maaomanikke

võimalikult võrdselt ja seetõttu juhindutakse hüvitiste kokkuleppimisel Eleringi sisemisest korrast. Selle põhjal makstakse maaomanikele ühekordset hüvitist kinnistu kasutusvõimaluste vähenemise eest. Ühekordne hüvitis sõltub kasutatava kinnistu väärtusest, kasutusala ulatusest ning võimalikust tegevuspiirangute tõttu saamata jäävast tulust ja otsesest varalisest kahjust (nt metsa hävimise, ehitise lammutamise, avalikule teele juurdepääsu pikendamise jms tõttu).

- Prognoositud keskmised ühekordsed hüvitised Eleringi sisekorra alusel viimase aasta kinnisvaratehingute hinnastatistika või eksperthinnangu alusel:
 - Metsamaa (koos metsaga) - reeglina kompenseeritakse 100% tehnoarajatise kasutusõiguse ala turuväärtusest ja lisaks kompenseeritakse raieringi (küpse metsa) tulu ja kaitsevööndis raiutava sortimentide tulu vahe vastavalt hindamisprotsessi hetkel kehtivale RMK vahelao hinnale kasutusõiguse ala ulatuses.
 - Põllumaa - reeglina kompenseeritakse 33% tehnoarajatise kasutusõiguse ala turuväärtusest.
 - Masti paigaldamise tasu 500 eur/masti kohta.
 - Kõikide kasutusõiguslepingute asjaajamistasu kompenseeritakse maaomanikele summas 200 eur.
 - Talumistasudega, ehk peale kitsenduse rajamist makstava perioodilise tasuga seonduv on lahti kirjutatud Eleringi veebilehel: <https://elering.ee/talumistasu>.

Täiendame korralduse eelnõu seletuskirja, et tagada parem selgus lähtuvalt arvamuses tõstatatud küsimustest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekancler

Alan Rood
alan.rood@mkm.ee